

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Renáty Lukešové a soudců JUDr. Filipa Havrdy a Mgr. Kláry Hrobské ve věci

žalobci: a) **Mgr. H** **K**, IČO
sídlem
b) **V** **K**, IČO
sídlem
oba zastoupení zmocněncem Ing. **K** **K**, narozeným dne
bytem

proti
žalovanému: **Myslivecké sdružení Svatý Jan, z.s.**, IČO 42726239
sídlem Drážkov 33, 262 56 Svatý Jan
zastoupený advokátem Mgr. Jiřím Hoňkem
sídlem Opletalova 1284/37, 110 00 Praha 1

o zaplacení 10 910 Kč s příslušenstvím, o odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Příbrami ze dne 16. 10. 2019, č. j. 6 C 39/2018-203,

o zaplacení 10 753 Kč s příslušenstvím, o odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Příbrami ze dne 27. 6. 2019, č. j. 11 C 59/2018-160, ve znění opravného usnesení Okresního soudu v Příbrami ze dne 23. 8. 2019, č. j. 11 C 59/2018-164

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně ze dne 16. 10. 2019, č. j. 6 C 39/2018-203, se v napadeném výroku I. mění tak, že žaloba, pokud se jí žalobkyně a) domáhala po žalovaném zaplacení 9 260 Kč s úrokem z prodlení 8,5 % ročně z částky 9 260 Kč od 21. 1. 2018 do zaplacení, se zamítá.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kazetská

- II. Žalobkyně a) je povinna zaplatit žalovanému náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně 24 002 Kč do patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta Mgr. Jiřího Hoňka.
- III. Rozsudek soudu prvního stupně ze dne 27. 6. 2019, č. j. 11 C 59/2018-160, ve znění opravného usnesení se v napadeném výroku I. a výroku III. potvrzuje.
- IV. Žalobkyně a) je povinna zaplatit žalovanému náhradu nákladů odvolacího řízení 7 534 Kč do patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta Mgr. Jiřího Hoňka.
- V. Ve vztahu mezi žalobcem b) a žalovaným nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.
- VI. Žalobkyně a) a žalovaný jsou povinni zaplatit České republice na účet Krajského soudu v Praze náklady státu, každý v rozsahu jedné poloviny částky, která bude stanovena samostatným usnesením, do patnácti dnů od právní moci tohoto samostatného usnesení.

Odůvodnění:

1. Okresní soud v Příbrami (dále jen „soud prvního stupně“) rozsudkem ze dne 16. 10. 2019, č. j. 6 C 39/2018-203 výrokem I. uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobkyni 9 260 Kč se zákonným úrokem z prodlení 8,5 % ročně z částky 9 260 Kč od 21. 1. 2018 do zaplacení, vše do tří dnů od právní moci rozsudku. Výrokem II. byla zamítnuta žaloba, pokud se jí žalobkyně a) domáhala uložení povinnosti žalovanému zaplatit jí 1 650 Kč se zákonným úrokem z prodlení 8,05 % ročně z částky 10 910 Kč od 20. 11. 2017 do 31. 12. 2017, ve výši 8, 5 % z částky 10 910 Kč od 1. 1. 2018 do 20. 1. 2018, ve výši 8, 5 % ročně z částky 1 650 Kč od 21. 1. 2018 do zaplacení. Výrokem III. byla žalovanému uložena povinnost zaplatit žalobkyni a) náhradu nákladů řízení 1 000 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku. Soud prvního stupně dospěl k závěru, že žalobkyně je ve věci aktivně legitimována, neboť pozemky, na kterých mělo dojít ke škodě způsobené zvěří, užívá nepřetržitě po dobu několika let na základě pachtovních či podpachtovních smluv. Výši škody žalobkyně prokázala znaleckým posudkem, kdy cenu za jeho vyhotovení soud prvního stupně nepřiznal v plné výši s odůvodněním, že nebyl tento posudek vypracován se všemi náležitostmi. Žaloba byla zamítnuta co do poloviny výše ceny zaplacené za vyhotovení znaleckého posudku. Soud zároveň uzavřel, že žalobkyně uplatnila škodu u žalovaného včas v prekluzivní dvacetidenní lhůtě a splnila podmínky pro přiznání nároku na uplatněnou škodu.
2. Rozsudkem soudu prvního stupně ze dne 27. 6. 2019, č. j. 11 C 59/2018-160, byla výrokem I. žalovanému uložena povinnost zaplatit žalobci b) 8 633 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8, 5 % ročně od 21. 1. 2018 do zaplacení do tří dnů od právní moci rozsudku. Výrokem II. byla žaloba zamítnuta co do částky 2 100 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 10 753 Kč od 20. 11. 2017 do 31. 12. 2017, ve výši 8, 5 % ročně z částky 10 753 Kč od 1. 1. 2018 do 20. 1. 2018 a ve výši 8,5 % ročně z částky 2 100 Kč od 21. 1. 2018 do zaplacení. Výrokem III. ve znění opravného usnesení byla žalovanému uložena povinnost zaplatit žalobci b) 586 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku. Soud prvního stupně uzavřel, že žalobce b) je ve věci aktivně legitimován na základě předložené pachtovní smlouvy. Škodu pak uplatnil v zákonné prekluzivní lhůtě a vznikl mu nárok na náhradu škody v rozsahu 6 533 Kč, včetně příslušenství, dle závěrů znaleckého posudku. Soud žalobci b) nepřiznal jednu polovinu nákladů vynaložených na znalecký posudek, neboť dle jeho závěru nesplňoval náležitosti znaleckého posudku, ale pouze odborného zpracování.
3. Proti výrokům I. a III. rozsudku soudu prvního stupně ze dne 16. 10. 2019, č. j. 6 C 39/2018-203 podal odvolání včas žalovaný s odůvodněním, že žalobkyně a) nedoložila tvrzené nájemní právo k půdním blokům [redacted] a [redacted] v k. ú. [redacted], tedy pozemkům parc. č. [redacted], [redacted] a [redacted] v k. ú. [redacted]. Namítal, že samotný zápis žalobkyně do evidence půdy má čistě deklaratorní

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kazetská

charakter a odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 16. 8. 2018, č. j. 1 As 401/2017-25. Poukázal na ustanovení § 2 odst. 2 zákona č. 229/1991 Sb., o půdě, v platném znění, z něž se podává, že vlastníkem travního porostu je vždy vlastník pozemku, nikoliv uživatel. Dále žalovaný poukázal na omyl znalce v katastrálním území, kdy je v jeho posudku uvedeno katastrální území [REDAKCE] namísto správně k. ú. [REDAKCE]. Dle žalovaného šlo o podstatnou chybu, chybu nikoli v psaní, ale o označení jiného, přitom sousedního a existujícího katastrálního území. Proto nárok žalobkyně a) nebyl řádně uplatněn. Žalovaný rovněž zpochybnil kvalitu znaleckého posudku Ing. Hájka s tím, že znalec zjevně nebyl na místě samém, neboť není účtováno žalobkyni a) cestovné. Výše škody byla stanovena pouze hypoteticky, neboť žalobkyně netvrdila ani neprokazovala, že provedla agrotechnická či jiná opatření v této hodnotě k odstranění škody, a že se její majetek skutečně o vynaložené prostředky snížil. Náklad žalobkyně a) na vyhotovení znaleckého posudku nebyl vynaložen účelně, neboť tento je nepoužitelný. Žalovaný dále namítl, že žalobkyně a) neuplatnila svůj nárok na náhradu škody včas ve dvacetidenní prekluzivní lhůtě ve smyslu ustanovení § 55 odst. 1 písm. a) zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti (dále jen „zákon o myslivosti“). Nárok na náhradu škody tak žalobkyni a) zanikl. Žalovaný navrhl, aby odvolací soud změnil napadený rozsudek soudu prvního stupně tak, že žalobu zamítne co do částky 9 260 Kč s příslušenstvím a uloží žalobkyni a) povinnost nahradit žalovanému náklady řízení před soudy obou stupňů.

4. Proti výrokům I. a III. rozsudku soudu prvního stupně ze dne 27. 6. 2019, č. j. 11 C 59/2018-160 ve znění opravného usnesení podal včas odvolání žalovaný s tím, že žalobce b) neprokázal vznik škody ani její výši. Listinou, kterou nazval uplatnění a vyčíslení nároku na náhradu škody svůj nárok neuplatnil včas v dvacetidenní prekluzivní lhůtě ve smyslu ustanovení § 55 odst. 1 písm. a) zákona o myslivosti, a jeho nárok zanikl. Poškozeným může být pouze vlastník pozemků, žalobce b) má však pozemky, na kterých tvrdí vzniklou škodu, pouze propachtovány. V této souvislosti žalovaný odkázal na manuál Ministerstva zemědělství pro náhrady škody způsobené zvěří. Navíc travní porost je trvalým porostem a ve smyslu ustanovení § 2 odst. 2 zákona č. 229/1991 Sb., o půdě (dále jen „zákon o půdě“), vlastníkem travního porostu musí být vždy vlastník pozemku, nikoliv jeho uživatel. Žalovaný odkázal na ustanovení § 2205 písm. b) a § 2337 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, v platném znění (dále jen „o. z.“), dle kterých je propachtovatel povinen udržovat věc v takovém stavu, aby mohla sloužit užívání toho, pro kterého byla propachtována. Pachtýři náleží sleva z pachtovného při neodstranění vady, popřípadě náhrada vynaložených nákladů, odstraní-li vadu sám, v krajním případě pak má právo na prominutí pachtovného nebo vypovězení pachtu bez výpovědní doby. Pachtovní smlouva tak ve svém bodě 4.10 nanejvýše obsahuje dohodu o zmocnění pachtýře k vymáhání škod v zastoupení propachtovatele. Převod zákonného oprávnění vlastníka k náhradě škody na pachtýře by nebyl v souladu s právem a nebyl ani smluvními stranami zamýšlen, a není tak tedy dána aktivní legitimace žalobce b) v tomto sporu. Žalovaný navrhl, aby odvolací soud změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že žalobu zamítne v odvoláním napadeném rozsahu a přizná žalovanému náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.
5. Krajský soud v Praze jako soud odvolací po zjištění, že odvolání bylo podáno včas osobou k tomu oprávněnou, proti rozhodnutím, proti nimž je přípustné, přezkoumal napadené rozsudky v napadeném rozsahu podle § 212 a § 212a zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“) a dospěl k závěru, že odvolání žalovaného ve vztahu k žalobkyni a) je opodstatněné, ve vztahu k žalobci b) opodstatněné není.
6. Odvolání žalovaného nesměřovalo proti výroku II. rozsudku ze dne 16. 10. 2019, č. j. 6 C 39/2018-203, ani proti výroku II. rozsudku ze dne 27. 6. 2019, č. j. 11 C 59/2018-160, které tak samostatně nabyly právní moci (§ 206 odst. 2 o. s. ř.).

7. Soud prvního stupně ve vztahu mezi žalobkyní a) a žalovaným po provedeném dokazování vycházel z takto zjištěného skutkového stavu. Žalobkyně a) je zemědělským podnikatelem zapsaným v úřední evidenci půdy vedené Státním intervenčním fondem dle uživatelských vztahů jako uživatelka bloku č. [REDACTED] od 8. 5. 2015 nepřetržitě do října 2019, bloku č. [REDACTED] od 10. 5. 2016 nepřetržitě do října 2019, oba bloky se nacházejí v k. ú. [REDACTED]. Žalobkyně a) na počátku listopadu 2017 zjistila na jí užívaných pozemcích škody způsobené zvěří, a to na trvalých travních porostech. Způsobenou škodu vyčíslil Ing. Igor Hájek, soudní znalec z oboru lesní hospodářství, myslivost, ekonomika – ceny a odhady se specializací na škody způsobené zvěří na zemědělských kulturách, na pozemcích a pěstovaných plodinách v zemědělské výrobě. Škoda byla vyčíslena k 20. 11. 2017. Blok č. [REDACTED] byl poškozen ve výměře dvou hektarů, rozsah poškození tak činí 10 % z bloku, blok č. [REDACTED] byl poškozen na 0,58 ha s rozsahem poškození 7 % procent z bloku. Znalcem vyčíslená agrotechnická opatření činila celkem 6 360 Kč, ztráta na produkci 1 400 Kč. Žalobkyně a) vyčíslení škody zaslala žalovanému, který si zásilku převzal 21. 11. 2017. Znalec v rámci opravy znaleckého posudku uvedl, že nesprávně označil katastrální území jako [REDACTED], ačkoliv se správně jedná o k. ú. [REDACTED]. Na základě rozhodnutí Státního pozemkového úřadu o výměně nebo přechodu vlastnických práv pozemkové úpravy, nabylo pozemky parcely, parc. č. [REDACTED] a [REDACTED] v k. ú. [REDACTED]. Zemědělské družstvo [REDACTED], které žalobkyni a) oba pozemky propachtovalo na dobu od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018. Propachtovatel Ing. K[REDACTED] K[REDACTED] pachtovní smlouvou ze dne 1. 10. 2017 žalobkyni a) pozemky parc. č. [REDACTED] a [REDACTED] v k. ú. [REDACTED] na dobu neurčitou od 1. 10. 2017 s pětiletou výpovědní lhůtou. Žalovaný je zapsán v rejstříku vedeném Městským soudem v Praze jako spolek založený za účelem ochrany přírody a krajiny a společného provádění myslivosti od roku 2014. Pozemky, na kterých došlo ke vzniku škody žalobkyně a) a žalobce b) se nacházejí v honitbě žalovaného.
8. Ve vztahu mezi žalobcem b) a žalovaným soud prvního stupně vyšel z následujících skutkových zjištění. Žalobce b) je zemědělským podnikatelem zapsaným od 20. 8. 2008 v úřední evidenci půdy vedené Státním intervenčním fondem dle uživatelských vztahů jako uživatel půdního bloku č. [REDACTED] od 30. 4. 2016 a bloku č. [REDACTED] od 6. 5. 2016. Bloku č. [REDACTED] byl poškozen na travním porostu černou zvěř v rozsahu 0,25 hektaru (10 % plochy bloku) a č. bloku [REDACTED] byl poškozen v rozsahu plochy 0,37 ha (25 % plochy bloku). Vyčíslení škody provedl soudní znalec Ing. Igor Hájek s tím, že náklady na agrotechnická opatření činí celkem 5 730 Kč a ztráta na produkci sena 823 Kč. Vyčíslení škody žalobce b) doručil žalovanému 21. 11. 2017. Blok č. [REDACTED] se týká pozemku parc. č. [REDACTED] zapsaného na LV č. [REDACTED] pro obec [REDACTED] a k. ú. [REDACTED], blok č. [REDACTED] se týká pozemku parc. č. [REDACTED], kdy ohledně obou pozemků byla uzavřena pachtovní smlouva č. 85/2017 dne 1. 10. 2017 mezi žalobcem b) a Ing. K[REDACTED] K[REDACTED]. Obsahem smlouvy je mimo jiné ujednání, že žalobce je oprávněným uživatelem pozemků a je dle smlouvy oprávněn vymáhat veškeré škody na těchto propachtovaných pozemcích vzniklé. Žalovaný je zapsán v rejstříku vedeném Městským soudem v Praze jako spolek založený za účelem ochrany přírody a krajiny a společného provádění myslivosti od roku 2014. Pozemky, na kterých došlo ke vzniku škody žalobkyně a) a žalobce b) se nacházejí v honitbě žalovaného.
9. Odvolací soud při odvolacím jednání dne 11. 3. 2020 spojil věci vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 25 Co 342/2019 a pod sp. zn. 25 Co 343/2019 ke společnému řízení pod sp. zn. 25 Co 340/2019. Doplnil dokazování protokolem o vytyčení hranice ze dne 1. 1. 2017 a výsledky žalobci navrženými svědky. Z obsahu protokolu o vytyčení hranice bylo zjištěno, že dne 1. 11. 2017 se všichni slyšení svědci zúčastnili vytyčení hranic jejich pozemků. Z výpovědi svědka P[REDACTED] V[REDACTED] bylo zjištěno, že vyhotovil protokol o vytyčení hranice dne 1. 11. 2017, žurnalizovaný na č. l. 241-245 spisu. Svědek uvedl, že při vytyčení hranice konkrétních pozemků jde vždy s žadatelem a jeho sousedem od bodu k bodu tak, že obchází celý pozemek. Převalených drnů – odhalené hlíny by si povšiml, pokud by jí bylo větší množství, neboť jinak se po pozemcích pohybuje autem. Z výpovědi svědka K[REDACTED] bylo zjištěno, že jeho pozemky jsou od řešených pozemků vzdáleny asi 1 km, a ničeho zvláštního si tedy na nich všimnout nemohl.

Z výpovědi svědka Ing. M. K. bylo zjištěno, že se účastnil vytyčení hranice dne 1. 11. 2017 ve vztahu ke svým pozemkům a zároveň jednal za Zemědělské družstvo. Rozoranou travu by si pamatoval, neboť je agronomem, a travní porosty se rozorávat nesmí. Po tak dlouhé době od 1. 11. 2017 si již nevybavil pozvednuté drny na pozemcích. Uvedl, že v dané lokalitě je poškození pozemků prasaty běžné.

10. Odvolací soud se ve vztahu k žalobkyni a) primárně zabýval otázkou její aktivní legitimace ve sporu a uzavřel, že žalobkyně a) ve věci není aktivně legitimována, neboť neprokázala právní důvod užívání pozemků, na kterých mělo dojít ke vzniku škody na travních porostech, a které se nacházejí v jí označených blocích půdy, evidovaných dle LPIS jako č. a v k. ú. Žalobkyně a) ke svému tvrzení o řádném užívání pozemku parc. č. a v k. ú. předložila neplatnou nájemní smlouvu, kterou uzavřela s propachtovatelem Ing. K. K., neboť rozhodnutím Státního pozemkového úřadu ze dne 12. 12. 2016 byl schválen návrh komplexních úprav tak, že vlastníkem pozemků parc. č. a v k. ú. se stalo Zemědělské družstvo, a to počínaje ke dni 1. 10. 2017. Samotné rozhodnutí Státního pozemkového úřadu ze dne 12. 12. 2016, č. j. SPÚ 561995/2016, sp. zn. 2 RP 30339/2011-130712, obsahuje na čísle listu 7 konstatování, že „dosavadní nájemní vztahy, zatímni bezplatné užívání a časově omezený nájem k předmětným pozemkům, kterých se rozhodnutí týká, zanikají k 1. říjnu běžného roku v souladu s § 11 odst. 8 zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách“. V rozhodné době od 1. 10. do 16. 11. 2017, tedy v době, kdy mělo dojít ke vzniku škody, byly shora uvedené pozemky parc. č. a v k. ú. ve vlastnictví Zemědělského družstva a žalobkyni byly řádně propachtovány až od 1. 1. 2018. Pokud žalobkyně tyto pozemky užívala, činila tak bez právního důvodu. Odvolací soud opakuje, že žalobkyně byla poučena, aby doložila své tvrzení o tom, že předmětné pozemky užívá na základě řádného užívacího titulu. Žalobkyně mimo předložené smlouvy neplatné smlouvy s propachtovatelem ing. K. K., pouze tvrdila, že její užívací právo je zřejmé z evidence LPIS (Land parcel identification systém vedený Státním zemědělským intervenčním fondem dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU). Systém evidence LPIS zemědělskou půdu dělí na bloky a primárně slouží k ověřování správnosti údajů pro zemědělské dotace, není však veřejným rejstříkem s materiální publicitou osvědčujícím vlastnické právo. Jinak než smlouvou o nájmu případně výprose, nelze v zásadě užívání nemovitých věcí prokázat. Ústní smlouvu o nájmu či výprose uzavřenou se Zemědělským družstvem žalobkyně a) netvrdila.
11. Dále se odvolací soud zabýval nárokem žalobce b) (dále „žalobce“).
12. Podle § 2 písm. a) a i) zákona o myslivosti se pro účely tohoto zákona rozumí myslivostí soubor činností prováděných v přírodě ve vztahu k volně žijící zvěři jako součásti ekosystému a spolková činnost směřující k udržení a rozvíjení mysliveckých tradic a zvyků jako součásti českého národního kulturního dědictví, honitbou pak soubor souvislých honebních pozemků jednoho nebo více vlastníků vymezený v rozhodnutí orgánu státní správy myslivosti, v němž lze provádět právo myslivosti podle tohoto zákona.
13. Podle § 52 odst. 1 písm. b) zákona o myslivosti je uživatel honitby povinen hradit škodu, kterou v honitbě na honebních pozemcích nebo na polních plodinách dosud nesklizených, vinné révě, ovocných kulturách nebo na lesních porostech způsobila zvěř.
14. Podle § 53 zákona o myslivosti vlastník, popřípadě nájemce honebního pozemku činí přiměřená opatření k zabránění škod působených zvěří, přičemž však nesmí být zvěř zraňována. Stejná opatření může učinit se souhlasem vlastníka honebního pozemku uživatel honitby. Ustanovení zvláštních právních předpisů²⁶⁾ ukládající vlastníkům, popřípadě nájemcům honebních pozemků provádět opatření k ochraně před škodami působenými zvěří nejsou dotčena.

15. Podle § 55 odst. 1 písm. a), odst. 2, 3 a 4 zákona o myslivosti nárok na náhradu škody způsobené zvěří musí poškozený u uživatele honitby uplatnit u škody na zemědělských pozemcích, polních plodinách a zemědělských porostech do 20 dnů ode dne, kdy škoda vznikla. Současně s uplatněním nároku na náhradu škody způsobené zvěří vyčíslí poškozený výši škody. Na polních plodinách a zemědělských porostech, u nichž lze vyčíslit škodu teprve v době sklizně, ji poškozený vyčíslí do 15 dnů po provedené sklizni. Poškozený a uživatel honitby se mají o náhradě škody způsobené zvěří dohodnout. Pokud uživatel honitby nenahradí škodu do 60 dnů ode dne, kdy poškozený uplatnil svůj nárok a vyčísil výši škody nebo ve stejné lhůtě neuzavřel s poškozeným písemnou dohodu o náhradě této škody, může poškozený ve lhůtě 3 měsíců uplatnit svůj nárok na náhradu škody u soudu. Nárok na náhradu škody způsobené zvěří zaniká, nebyl-li poškozeným uplatněn ve lhůtách uvedených v odstavcích 1 až 3. Spory z dohody uzavřené podle odstavce 3 rozhoduje soud.
16. Podle § 2952 o. z. se hradí skutečná škoda a to, co poškozenému ušlo (ušlý zisk).
17. Podle § 2951 o. z. se škoda se nahrazuje uvedením do předešlého stavu. Není-li to dobře možné, anebo žádá-li to poškozený, hradí se škoda v penězích.
18. Ze shora uvedeného zákonného ustanovení se podává, že je na vůli poškozeného, jak mu bude škoda uhrazena, tedy zda zvolí naturální restituci (uvedení do původního stavu) či relutární restituci (zaplacení nákladů nutných na uvedení do původního stavu). Žalobce zvolil náhradu škody v penězích, jak pro náklady na uvedení do původního stavu, tak pro ztrátu na produkci sena. Žalovaný se mylí, pokud má za to, že se lze domáhat pouze škody poškozeným již uhrazené. S ohledem na prekluzivní lhůty stanovené zákonem o myslivosti a možnosti doby, kdy lze požadovanou úpravu do původního stavu provést, by bylo často takové řešení i vyloučeno.
19. Podle § 2 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, kromě vlastníka mají právo užívat půdu jiné osoby jen na základě smlouvy uzavřené s vlastníkem nebo na základě smlouvy uzavřené s Pozemkovým fondem, není-li stanoveno jinak. Pro účely tohoto zákona je vlastník pozemku vlastníkem porostů na něm vzešlých; tím není dotčeno vlastnické právo zemědělských družstev k porostům na pozemcích jejich členů podle předpisů o zemědělském družstevnictví. U pozemků daných smluvně do užívání je vlastníkem jiných než trvalých porostů uživatel, pokud se s vlastníkem nedohodne jinak.
20. Pokud žalovaný namítá, že dle shora uvedeného zákonného ustanovení je pouze vlastník pozemku vlastníkem trvalých porostů, není jeho závěr správný. Z obsahu shora uvedeného § 2 se podává, že jde o zákonnou úpravu platnou právě pro účely zákona č. 229/1991 Sb. Navíc žalobce předmětné pozemky řádně propachtoval právě za účelem zemědělské produkce a lze tak uzavřít, že se s vlastníkem pozemků dohodl na užívání trvalých porostů, o které nájemce pečuje a bere z nich užitky. Nelze rovněž odhlédnout od ustanovení § 55 zákon o myslivosti, ze kterého se podává, že je to uživatel honitby, který je povinen uhradit vzniklou škodu poškozenému, kterým je v řešené věci žalobce.
21. Podle § 11 odst. 8 věta čtvrtá, pátá a šestá zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úradech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, proti rozhodnutí o výměně nebo přechodu vlastnických práv, popřípadě o zřízení nebo zrušení věcného břemene vydanému na základě schváleného návrhu se nelze odvolat. Dosavadní nájemní vztahy, zatímni bezúplatné užívání a časově omezený nájem k předmětným pozemkům, kterých se rozhodnutí týká, zanikají k 1. říjnu běžného roku. Ustanovení zvláštního právního předpisu se nepoužije. Dle odkazu pod bodem 30 se zvláštním právním předpisem mínilo ustanovení § 680 odst. 3 zákona č. 40/1964

Sb., občanského zákoníku ve znění pozdějších předpisů. Analogicky pak platí, že se nepoužije zvláštního předpisu dle o. z., a to ustanovení §§ 2225-2233 o nájmu a jeho výpovědi a ustanovení §§ 2332-2347 o pachtu a jeho výpovědi.

22. Žalovaný tvrdil v případech obou žalobců, že došlo ve smyslu ustanovení § 55 odst. 1 zákona o myslivosti k prekluzi (zánik práva v důsledku plynutí času) práva žalobců, neboť ke vzniku škody na předmětných pozemcích žalobkyně a) a žalobce b) došlo v době dřívější než jimi tvrzené. V případě žalobkyně a) soud prvního stupně dospěl k závěru, že její nárok prekludován není, v případě žalobce uzavřel, že z důvodu koncentrace řízení byla námitka prekluze práva vznesena opožděně. Tento závěr soudu prvního stupně je však nesprávný, neboť důsledkem prekluze je zánik subjektivního práva, prekludovanému právu nelze poskytnout ochranu a soud je povinen k prekluzi přihlížet z úřední povinnosti (srovnej např. nálezy Ústavního soudu ČR ze dne 21. 4. 2009, sp. zn. II. ÚS 1464/07). Nelze ani přehlédnout, že prekluzi žalovaný tvrdil již ve svém vyjádření ze dne 27. 8. 2019, tedy před prvním jednáním ve věci. Odvolací soud proto žalobkyni a) a žalobce poučil ve smyslu ustanovení § 118a odst. 3 o. s. ř. o povinnosti označit důkazy k tvrzení, že ke vzniku tvrzené škody došlo v rozmezí 6. až 16. listopadu 2017. Žalobkyně a) byla poučena, aby doložila právní důvod užívání předmětných pozemků.
23. Ve věci týkající se žalobce odvolací soud shledal shodně jako soud prvního stupně jeho aktivní věcnou legitimaci, neboť žalobce předložil pachtovní smlouvu ze dne 1. 10. 2017, č. 85/2017, na základě které mu vlastník pozemků parc. č. [REDAKCE] a [REDAKCE] v k. ú. [REDAKCE] Ing. K. [REDAKCE] K. [REDAKCE] tyto propachtoval. Odvolací soud se proto dále zabýval zákonnými předpoklady pro přiznání žalobcem b) uplatněného nároku na náhradu škody, pokud jde o jeho včasnost pro uplatnění nároku u žalovaného a následně u soudu. Na základě provedeného dokazování (zejména výslechu svědků P. [REDAKCE] V. [REDAKCE] a Ing. M. [REDAKCE] K. [REDAKCE]) dospěl k závěru, že žalobce svůj nárok uplatnil včas ve dvacetidenní lhůtě stanovené § 55 odst. 1 písm. a) zákona o myslivosti, neboť ani jeden ze svědků, kteří v rámci vyhotovení protokolu o vytyčení hranic konkrétních pozemků obcházeli bod po bodu (rozuměj vytyčovací body) každý svůj pozemek, si nevybavil, že by došlo k podstatnému či viditelně nadstandardnímu porušení travního porostu. Byť svědek Ing. M. [REDAKCE] K. [REDAKCE] uvedl, že s ohledem na běh času si po dlouhé době nevybaví pozvednuté drny, dle fotografií z posudku soudního znalce je zřejmé, že šlo o nápadné a rozsáhlé poškození travního porostu divokými prasaty, které muselo být jasně viditelné (celkově poničeno 1175 m²). Svědek K. [REDAKCE] je agronomem Zemědělského družstva [REDAKCE] a tak rozsáhlého poškození travního porostu (jak je zřejmé ze znaleckého posudku) by si jistě povšiml. Odvolací soud rovněž nemá pochyb o tom, že soudní znalec Ing. Igor Hájek svůj znalecký posudek vyhotovil bezprostředně po poškození travního porostu. Slyšení svědci shora uvedení se v bezprostředním okolí předmětných pozemků užívaných žalobcem b) pohybovali dne 1. 11. 2017, kdy jejich poškození prokázáno nebylo. Pokud žalobce uplatnil svůj nárok na náhradu škody vůči žalovanému dne 21. 11. 2017, uplatnil jej včas a včas jej uplatnil i u soudu ve smyslu ustanovení § 55 odst. 1 písm. a) a b) odst. 2 a 3 zákona o myslivosti.
24. Ustanovení § 53 zákona o myslivosti vymezuje prevenční povinnost vlastníka, případně nájemce honebního pozemku, činit přiměřená opatření k zabránění škod způsobených zvěří s tím, že shodná opatření může učinit se souhlasem vlastníka honebního pozemku i uživatel honitby. Rozsah přiměřených opatření je v zákoně definován pouze pro případ pozemků určených k plnění funkce lesů a škod na lesních porostech dle § 5 vyhlášky č. 101/1996 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o opatřeních k ochraně lesa a vzor služebního znaku a vzor průkazu služební stráže. U nelesních pozemků rozsah přiměřených opatření definován není. Je tak třeba postupovat při posouzení přiměřenosti opatření a jejich dostatečnosti případ od případu. V tomto případě, kdy je obecně známo, že černá zvěř je přemnožená a soudu je z jiných řízení známo, že neexistuje jednoznačné opatření typu oplocení pachovým ohradníkem či elektrickým ohradníkem, které by zamezilo přístupu přemnožené černé zvěře na zemědělské pozemky.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kazetská

I s ohledem na výměru půdních bloků je toto nereálné. Jediným opatřením, které tak lze využít je lov černé zvěře a její odchyt. Navíc přiměřenost možných opatření je třeba posoudit zejména ve vztahu k jejich efektu, tzn. ke způsobilosti omezit vznik škody. Po zemědělci tak nelze vyžadovat vynaložení mnohamilionových částek k účinnému zabránění vnikání černé zvěře na pozemky určené k zemědělské výrobě. Lze uzavřít, že i v tomto případě je to žalovaný, který nejenže má objektivní odpovědnost za vzniklou škodu, ale disponuje nejúčinnějším nástrojem pro zamezení vzniku škody a to možností odlovu černé zvěře.

25. Za škodu se obecně považuje újma, která nastane v majetkové sféře poškozeného, je objektivně vyjádřitelná penězi a napravitelná poskytnutím majetkového plnění. Znamená zmenšení majetkového stavu poškozeného oproti stavu před škodnou událostí a představuje majetkové hodnoty, které je třeba vynaložit k uvedení věci do předešlého stavu. Náhrada škody způsobená zvěří je specifickým nárokem na náhradu škody uplatněné podle zákona o myslivosti a odpovědnost za škodu je odpovědností objektivní. Odvolací soud uzavírá, že byla prokázána škoda vzniklá žalobci ve výši 8 633 Kč. Žalovaný jako uživatel honitby dle § 52 odst. 1 písm. b) zákona o myslivosti nese objektivní odpovědnost za škodu způsobenou zvěří v jím užívané honitbě. Výši škody, určenou znaleckým posudkem soudního znalce Ing. Igora Hájka ze dne 20. 11. 2017 v rozsahu 6 533 Kč na provedení nezbytných agrotechnických opatření a ztrátu na produkci sena, shledal odvolací soud věrohodnou. Zároveň odvolací soud konstatuje, že 2 100 Kč jako částku vynaloženou na odborné zpracování považuje za částku adekvátní.
26. Celkem tak činí škoda způsobena černou zvěří žalobci na jím propachtovaných pozemcích 6 533 Kč, za tuto škodu ve smyslu ustanovení § 52 odst. 1 písm. b) zákona o myslivosti odpovídá žalobci žalovaný a vznikla mu proto povinnost ji nahradit, včetně nákladů na zjištění výše této škody v rozsahu 2 100 Kč.
27. Úrok z prodlení byl soudem prvního stupně správně přiznán v zákonné výši 8,5 % ročně od 21. 1. 2018 (tedy od uplynutí 60 denní lhůty od 21. 11. 2017), dle § 513 a § 1802 o. z., ve spojení s nařízením vlády č. 351/2013 Sb.
28. Odvolací soud s odkazem na shora uvedené rozsudek soudu prvního stupně ze dne 27. 6. 2019, č. j. 11 C 59/2018-160 v napadeném rozsahu ve znění opravného usnesení jako věcně správný potvrdil dle § 219 o. s. ř. včetně správně určené výše náhrady nákladů řízení. Žalobce byl ve sporu před soudem prvního stupně poměrně úspěšný a soud mu dle ustanovení § 142 odst. 2 a § 151 odst. 1 o. s. ř. správně přiznal náhradu nákladů řízení v poměrné výši jeho úspěchu, kterou správně vyčíslil dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu (dále jen „AT“) a odvolací soud pro stručnost na podrobné odůvodnění výpočtu výše nákladů soudu prvního stupně odkazuje.
29. Odvolací soud s odkazem na shora uvedené změnil rozsudek soudu prvního stupně ze dne 16. 10. 2019, č. j. 6 C 39/2018-203 v napadeném výroku I. dle ustanovení § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. tak, že žalobu zamítl a uložil žalobkyni a) zaplatit úspěšnému žalovanému náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně i soudem odvolacím.
30. Z důvodu změny rozsudku soudu prvního stupně ze dne 16. 10. 2019, č. j. 6 C 39/2018-203 ve věcném výroku I. odvolací soud změnil dle § 224 odst. 1 a 2 a za použití § 142 odst. 1 a § 151 o. s. ř. rozsudek soudu prvního stupně i ve výroku o náhradě nákladů řízení tak, že plně úspěšnému žalovanému vůči žalobkyni a) přiznal právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení v plném rozsahu. Žalovanému vznikly náklady na odměnu advokáta za osm úkonů právní služby po 1 540 Kč dle § 7 bod 5 zákona AT, vycházeno z částky 10 910 Kč, za 8 náhrad hotových výdajů po 300 Kč dle ustanovení § 13 odst. 1 a 4 AT s odkazem na jeho ustanovení § 11 odst. 1 písm. a) převzetí a příprava zastoupení, písm. d) sepis odporu, 3x vyjádření (27. 6. 2018, 27. 8. 2019, 30. 9. 2019), písm. g) 3x účast při jednání (30. 9., 9. 10., 16. 10. 2019).

Žalovanému dále bylo přiznáno cestovné za tři cesty Praha-Příbram-Praha, celkem 390 km, osobním automobilem Volvo kombi, RZ 6AZ5392, cena PHM 33,10 Kč/1 l BA, sazba základní náhrady 4,10 Kč/1 km, celkem 2 541 Kč po zaokrouhlení. Žalovanému pak byla přiznána náhrada za promeškaný čas 18 půlhodin za tři cesty Praha-Příbram-Praha, celkem 1 800 Kč. Dále byla přiznána cestovné předsedy žalovaného k Okresnímu soudu v Příbrami za nahlížení do spisu dne 12. 8. 2019 a dne 26. 9. 2019 z obce Svatý Jan-Příbram-Svatý Jan, celkem 112 km osobním automobilem Škoda Oktavia, RZ 1SM3290, sazba základní náhrady 4,10 Kč/1 km, cena PHM 33,6 NM/1 l, celkem 696 Kč. Žalovanému byla přiznána náhrada hotových výdajů 200 Kč za dva výpisy z katastru nemovitostí, Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj, katastrální pracoviště Příbram. Právní zástupce žalovaného prokázal, že je plátcem DPH a vznikl mu tak nárok na úhradu 21% DPH. Žalovanému vznikl nárok na účelně vynaložené náklady před soudem prvního stupně v rozsahu 24 002 Kč (po zaokrouhlení) a tuto částku je žalobkyně a) povinna zaplatit žalovanému do patnácti dnů od právní moci rozsudku (§160 odst. 1 věta za středníkem o. s. ř.) a na zákonné platební místo (§149 odst. 1 o. s. ř.). Delší než zákonnou lhůtu stanovil soud v souladu s § 160 odst. 1 o. s. ř., neboť zákonnou třídní lhůtu k plnění považuje za nepřiměřeně krátkou za situace, kdy ve většině případů v této lhůtě nelze u soudu ani zjistit, zda rozsudek nabyt právní moci a účastníci se tak nikoli svoji vinou mohou dostat do prodlení. Odvolací soud se při vyhlášení rozsudku dopustil početní chyby ve výpočtu náhrady nákladů řízení, kterou napravit postupem dle § 164 o. s. ř. v písemném vyhotovení rozsudku.

31. V odvolacím řízení vůči žalobkyni a) byl žalovaný rovněž plně úspěšný a byla mu tak přiznána náhrada nákladů řízení dle § 224 odst. 1, § 142 odst. 1 a § 151 o. s. ř., které mu vznikly za zaplacený soudní poplatek 1 000 Kč a náklady spočívající v odměně za tři úkony právní služby po 1 500 Kč dle § 7 AT z částky 9 260 Kč a za tři paušální náhrady výdajů po 300 Kč dle § 13 odst. 1 a 4 AT ve spojení s § 11 odst. 1 písm. k) sepsí odvolání, písm. g) 2× účast při jednání. 21 % DPH bylo žalovanému přiznáno, ze shodných shora uvedených důvodů. Účelně vynaložené náklady žalovaného v odvolacím řízení tak činí 7 534 Kč a žalobkyni a) bylo uloženo mu je zaplatit ve lhůtě 15 dnů (§ 160 odst. 1 věta za středníkem o. s. ř.) a na zákonné platební místo k rukám jeho právního zástupce (ustanovení § 149 odst. 1 o. s. ř.). Delší odvolací lhůtu odvolací soud stanovil se shodným odůvodněním jako u náhrady nákladů řízení před soudem prvního stupně.
32. O nákladech odvolacího řízení mezi žalobcem b) a žalovaným bylo rozhodnuto dle § 224 odst. 1, § 142 odst. 1 a § 151 o. s. ř., kdy v odvolacím řízení byl plně úspěšný žalobce, ale náhrady nákladů odvolacího řízení se vzdal.
33. O náhradě nákladů státu (svědecké) bylo rozhodnuto dle § 148 odst. 1 o. s. ř., dle kterého má stát podle výsledku řízení proti účastníkům právo na náhradu nákladů řízení, které platil. Žalobkyně a) byla v odvolacím řízení neúspěšná a žalovaný byl neúspěšný v odvolacím řízení vůči žalobci b) a bylo proto rozhodnuto, že každý z nich má právo na jednu polovinu částky, která bude stanovena samostatným rozhodnutím do 15 dnů od právní moci tohoto samostatného rozhodnutí.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není dovolání přípustné (§ 238 odst. 1 písm. c) o. s. ř.).

Praha 16. března 2020

JUDr. Renáta Lukešová, v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kazetská